HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מהו דתימא הואיל ואינו יודע דשל הקדש הוא והויא לה (מן הדלוסקמא) מן הדלוסקמא אמר לו (ב)הבא לי מן החלון (ג)והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו מי זה מלון ואזל לוסקמא והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו מי זה מלון לוסקמא ומשום הכי הרבה מלונות לו לוסקמות אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעה"ב מעל אבל אם אמר לו הבא (ד)לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון (ה)השליח מעל. (ו)שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל. (ז)ובגמ' פריך הא נמי שליחות מיגו: לא עשה שליחותו החנווני מעל. לפי שהמשיך מיגו בני מעילה הלכך הקדש לא יצא למוען עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם החנווני חנוני חנווני מעל לכשיוציא כיצד (ח)יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' (ט)מאי קמ"ל (י)הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו (יא)[וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום במעטן של זיתים (יב)דתנן (יג)הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו (יד)נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו (טו) (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה: שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי (טז)נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל (יז)(נזכרו שניהם חנוני מעל) א"ר ששת מתני' (נמי) (יח)כשנזכרו שניהם: מתני' (יט)נתן לו פרוטה (כ) אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה (כא) פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל (כב)נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת (כג) אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע (כד)נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך כיון שמין בני מלחמת נתנו על גבי הקוף והוליכו [או] ע"ג הפיל [והוליכו] ה"ז עירוב. הקשה ר' לפריס דפק' בכל מערבין (עירובין לח:) תמרין חין זה עירוב (כה) ותירץ דהתם מיירי שהקוף עצמו מניחו לשם עירוב אבל הכא מיירי שאמר לשלח ליטלו מעל גבי הקוף ומעל גבי (כו) הגמל לכשיגיעו למקום (כז) ויניחו לשם עירוב ושלח לשם כן לא מייתי הכא מידי כיון (כח) דבר דעת הניחו לך נראה להכא מיירי בעמעד ונותנו שהפיל הניח הפת במקום שהוא עירוב ואמר (כט) תיקני לי פת אלמא דמתעמד שליחותיה מע"ג דשליח הפיל לאו כר דעת הכי נמי שליח על שליחותו דדבריה שבשלו הוא מחמת שהוא שליח ואמר לו הבא לי חלוק ואזל והביא לו (ל)חלוק אחר ואמר לו הבא לי מן החלון (לא) ואזל והביא לו מן הדלוסקמא אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעה"ב מעל אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון (לב)השליח מעל. (לג)שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל. (לד)ובגמ' פריך הא נמי שליחות מיגו: לא עשה שליחותו החנווני מעל. לפי שהמשיך מיגו בני מעילה הלכך הקדש לא יצא למוען עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם החנווני חנוני חנווני מעל לכשיוציא כיצד (לה)יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' (לו)מאי קמ"ל (לז)הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו (לח)[וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום במעטן של זיתים (לט)דתנן (מ)הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו (מא)נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו (מב) (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה: שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי (מג)נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל (מד)(נזכרו שניהם חנוני מעל) א"ר ששת מתני' (נמי) (מה)כשנזכרו שניהם: מתני' (מו)נתן לו פרוטה (מז) אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה (מח) פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל (מט)נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת (נ) אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע (נא)נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך

מהו דתימא הואיל ואינו יודע דשל הקדש הוא והויא גביה שגגה: אלא כיצד יעשה בעה"ב. כשנותנו לו שיצא את החנווני נמי ממעילה נוטל פרוטה או כלים של חזלין ואומר כו': והא לאו בני שליחותא אינון. תש"ו אמאי בעה"ב מעל: עשאוהו כמעטן של זיתים. מאימתי מוכשרין הזיתים לקבל טומאה משיזיעו זיעת המעטן. מחמת המעטן שמונחין בו בדוחק מתחממין הזיתים ומזיעין טיפות ובאותה זיעה ניחא ליה לבעה"ב מפני שכבר מתחילין להתקין כדי לעוצרן בבד וקרינן ביה כי יותן דומיא דכי יתן דניחא ליה: אבל לא זיעת הקופה. שאותה זיעה שמזיעין בקופה בשעה שמלקטין אותן החיה לא חשיבא ולא ניחא ליה בגווה ולא מכשרי לטומאה ה"נ איתעביד דמעטן קא עביד רעותיה ושליחותיה דבעה"ב דמפיק מנייהו הני זיעות ולהכי חשיבי ומכשירי לטומאה אע"ג דמעטן לאו בר דעת הוא הם הכי נמי הני חש"ו אע"ג דלאו בני דעה נינהו כי אתעבידא שליחותיה על ידיהו מעל: ור' יוחנן אמר. מהא דתנן נתנו ע"ג הקוף וקתני הרי זה עירוב אלמא דאיתעבידא שליחותיה אע"ג דלאו בר דעה הוי הכי נמי גבי חרש כו': ואע"ג דלא אידכר שליח. לא מעל שליח אלא חנווני: ורמינהו נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח שליח מעל. שכיון שנזכר בעה"ב לאו בר מעילה הוא והוי כמאן דלא ניחא ליה בההוא שליחות ושליח דמי כמאן דלא עבד שליחותיה דבעה"ב דלא ניחא ליה לבעל הבית הלכך מעל שליח דהא לא נזכר איהו ואמאי קתני נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח חנווני מעל ולא שליח: אמר רב ששת מתני'. היינו טעמא דתנני לחדר מעל כשנזכרו שניהן בעה"ב ושליח וחנווני לא נזכר והא דאמר הכא נזכר בעה"ב ולא נזכר השליח השליח מעל שלא מן הדין הוא דשליח אמאי מעל מאי הוה ליה למיעבד דקתני במס' חגיגה שליח עניא מאי עבד והיינו כהרהים התלים בשערה: נתן לו פרוטה וא"ל הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא בכולה פתילות והשליח לא מעל שבדבר ששינה שליחותו לא היה בו אלא חצי פרוטה ואין מעילה בפחות מפרוטה: או שאמר לו הבא לי כו'. הכי נמי דשניהם לא מעלו אבל אם א"ל הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני כו': השליח מעל. שלא עשה שליחותו ומעל בפרוטה שלימה: שהוא אמר אתרוג גדול הייתי מבקש. בב' פרוטות והבאת לי קטן רע דבר שלא הייתי מבקש כו':

הגהות הב"ח

(א) גמ' על גבי הפיל והוליכו ס"ז עירוב אלמא איתעבידא שליחותיה: (ב) רש"י ד"ה נתנו וכו' ואמתי קודם שמגיעה ליד החנווני הבעה"ב לא מעל דכיון דמיכר כלי"ל ואימא החנווני מעל ולא בעה"ב ולא שליח ממתן: (ג) ד"ה אלא וכו' שיוצא להחנווני: (ד) ד"ה אבל לא וכו' האי מכס שוטה וקטן נמי מצ"ג:

רבינו גרשום

מדעתי וכי תימא אי הכי הוא פשיטא. שליחותיה דבעל הבית ולא למעול בעה"ב קמ"ל. כיון דאמר להו חדא מנייהו מדעתו דבעה"ב היינו שליחותיה ומעל: דלוסקמא דלבקי. אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי מאותו מקום שהבאת לי אלא מזה האחר: בעה"ב מעל. שהרי עשה שליחותו ומדקתני בעה"ב מעל ש"מ דדברים שבלב מה שהוא אמר לא היה לבי על זה אינן דברים: לא עשו שליחותן. ששינוי בעה"ב לא מעל הכן לא מעלו דלאו בני דעה נינהו אלא החנווני מעל לכשיוציא לכשיתננה לשום אדם השתא משני לה מקודש לחול בשגגה: שלח ביד פקח פרוטה. של הקדש ונזכר בעה"ב שהוא של הקדש קודם שהגיע לידו של חנווני החנווני מעל ולא בעה"ב ולא השליח שעשה שליחותו מ"ט משום דכיון דנזכר בעה"ב קודם שנעשה שליחותו לא יצא למוען עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם החנווני חנוני מעל לכשיוציא כיצד פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: **גמ' מאי קמ"ל הדברים שבלב אינם דברים:** שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום במעטן של זיתים דתנן הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה: שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל כשנזכרו שניהם: מתני' נתן לו פרוטה אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך

אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו (מן הדלוסקמא) מן הדלוסקמא והביא לו (מן החלון) ולא פירש לו מי זה מלון ואזל לוסקמא ומשום הכי הרבה מלונות לו לוסקמות אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעה"ב מעל אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון השליח מעל. פי' לכשיוציא בעה"ב שהוא מסמא גזבר שהרי עדיין לא יצאו מרשות הקדש עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם לכשיוציא כיצד ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' מאי קמ"ל הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל. ובגמ' פריך הא נמי שליחות מיגו: לא עשה שליחותו החנווני מעל. לפי שהמשיך מיגו בני מעילה הלכך הקדש לא יצא למוען עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם החנווני חנוני מעל לכשיוציא כיצד (יא)יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' (יב)מאי קמ"ל (יג)הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום במעטן של זיתים (יד)דתנן (טו)הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו (טז)נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו (יז) (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה: שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי (יח)נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל (יט)(נזכרו שניהם חנוני מעל) א"ר ששת מתני' (נמי) (כ)כשנזכרו שניהם: מתני' (כא)נתן לו פרוטה (כב) אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה (כג) פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל (כד)נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת (כה) אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע (כו)נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך

נתנו על גבי הקוף והוליכו [או] ע"ג הפיל [והוליכו] ה"ז עירוב. הקשה ר' לפריס דפק' בכל מערבין (עירובין לח:) תמרין חין זה עירוב (כז) ותירץ דהתם מיירי שהקוף עצמו מניחו לשם עירוב אבל הכא מיירי שאמר לשלח ליטלו מעל גבי הקוף ומעל גבי (כח) הגמל לכשיגיעו למקום (כט) ויניחו לשם עירוב ושלח לשם כן לא מייתי הכא מידי כיון (ל) דבר דעת הניחו לך נראה להכא מיירי בעמעד ונותנו שהפיל הניח הפת במקום שהוא עירוב ואמר (לא) תיקני לי פת אלמא דמתעמד שליחותיה מע"ג דשליח הפיל לאו כר דעת הכי נמי על שליחותו דדבריה שבשלו הוא מחמת שהוא שליח ואמר לו הבא לי חלוק ואזל והביא לו (לב)חלוק אחר ואמר לו הבא לי מן החלון (לג) ואזל והביא לו מן הדלוסקמא אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעה"ב מעל אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון השליח מעל. (לד)שלח ביד חש"ו עשו שליחותו בעה"ב מעל. (לה)ובגמ' פריך הא נמי שליחות מיגו: לא עשה שליחותו החנווני מעל. לפי שהמשיך מיגו בני מעילה הלכך הקדש לא יצא למוען עד שיגלו ליד החנווני ויוליכם החנווני חנוני חנווני מעל לכשיוציא כיצד (לו)יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא מחולל על זה שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: גמ' (לז)מאי קמ"ל (לח)הדברים שבלב אינם דברים: שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [וכו']: והא לאו בני שליחותא נינהו א"ר אלעזר עשאום במעטן של זיתים (מ)דתנן (מא)הזיתים מאימתי מקבלין טומאה משיזיעו זיעת המעטן ולא זיעת הקופה רבי יוחנן אמר כאותה ששנינו (מב)נתנו ע"ג הקוף והוליכו או ע"ג הפיל והוליכו (מג) (ואמר לאחר לקבלו ממנו) הרי זה עירוב אלמא קא עבדא שליחותיה ה"נ איתעביד שליחותיה: שלח ביד פקח [וכו']: ואע"ג דלא אידכר שליח ורמינהי (מד)נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח השליח מעל (מה)(נזכרו שניהם חנוני מעל) א"ר ששת מתני' (נמי) (מו)כשנזכרו שניהם: מתני' (מז)נתן לו פרוטה (מח) אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה (מט) פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל (נ)נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת (נא) אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע (נב)נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך

מתני' נתן לו פרוטה אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות והלך והביא לו בכולה פתילות או בכולה נרות או שאמר לו הבא לי בכולה נרות או בכולה פתילות והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם לא מעלו אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני ובחציה פתילות ממקום פלוני והלך והביא לו נרות ממקום פתילות ופתילות ממקום נרות השליח מעל נתן לו שתי פרוטות ואמר לו לך והבא לי אתרוג והלך והביא לו באחת אתרוג ובאחת רימון שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעה"ב לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע נתן לו דינר זהב ואמר לו לך והבא לי חלוק והלך